

ת"פ 14001/05/12 - מס ערך מוסף - משרד אזורי בת-ים נגד טלרום בע"מ, רון פנחסי

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 14001-05-12 מס ערך מוסף - משרד אזורי בת-ים נ' בע"מ 22 מאי 2014
ואח'
בפני כב' השופטת שירלי דקל נה
המאשימה נגד
הנאשמים
מס ערך מוסף - משרד אזורי בת-ים
1. טלרום בע"מ
2. רון פנחסי

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אסתר דויט

ב"כ הנאשמים עו"ד שלמה ניסים

הנאשם 2 בעצמו

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשמים הורשעו, בהתאם להודאתם, בכתב אישום מתוקן, בשמונה עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים במועד לשלטונות מס ערך מוסף, לפי סעיף 117 (א)(6) ביחד עם סעיף 67 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 (להלן: "חוק מס ערך מוסף"), וביחד עם תקנה 20 לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976, ולגבי נאשם 2 בקשר עם סעיף 119 לחוק מס ערך מוסף.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, הנאשמת 1 הפעילה חניונים, והנאשם 2 שימש מנהלה הפעיל. שני דוחות תקופתיים - מחודשים אוגוסט ואוקטובר 2010 הוגשו באיחור, 4 דוחות תקופתיים - מחודשים יוני, אוקטובר, דצמבר בשנת 2011, ומחודש פברואר בשנת 2012, לא הוגשו כלל ולא שולם המס בגינם. לאחר מכן, ובהתאם לתיקון כתב האישום, שני דוחות תקופתיים נוספים מחודשים אפריל ויוני בשנת 2012 הוגשו באיחור כדוחות אפס.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

עמוד 1

2. ב"כ המאשימה טענה כי הנאשמים היו מודעים לחובתם להגיש דוחות, והוזהרו פעמים רבות בטרם הגשת כתב האישום נגדם, אך לא השכילו לנצל את ההזדמנות שקיבלו מרשויות המס ולא הפנימו את חומרת העבירות שביצעו. ב"כ המאשימה טענה כי מדובר בהתנהלות עבריינית של הנאשמים, שפעלו באופן רציף ושיטתי, וזאת ניתן ללמוד מריבוי העבירות.

ב"כ המאשימה טענה כי כתב האישום הוגש עוד בחודש מאי 2012, ובמהלך הדיונים ניתנו לנאשמים מספר הזדמנויות להסיר את המחדלים, אך הם לא עשו כן.

ב"כ המאשימה טענה כי הנאשמים גבו את המס מלקוחותיהם באופן שוטף, ולפיכך, לא היה אמור להיות להם כל קושי להעביר את תשלום המס לרשויות המס. אי העברת תשלומי המע"מ והשארתם אצל הנאשמים בניגוד לחוק, מהווים נסיבה לחומרה.

ב"כ המאשימה טענה כי סכום הנזק שגרמו הנאשמים לקופת המדינה עומד על קרן מס של 72,715 ₪, וחוב זה שריר וקיים ברשויות המס ואף תופח.

ב"כ המאשימה טענה כי מאחר שמדובר בעבירות בהן הנאשמים מנסים להפיק רווח כספי, לצד עונש המאסר, יש להטיל גם קנס משמעותי ומכביד, למען ידעו עבריינים כי לא יצאו נשכרים.

ב"כ המאשימה טענה כי מצב בריאותי לקוי של נאשם אינו משמש מחסום בפני ענישה ראויה והולמת הכוללת בחובה מאסר, והפנתה לדברים שנקבעו בעניין זה ב-ע"פ 522/82 סעיף עזאם נ' מדינת ישראל (24.10.82) וב-רע"פ 1744/97 סרוסי יעקב נ' מדינת ישראל (22.6.97).

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם הענישה ההולם לכל עבירה נע בין 4-8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי בין חודשיים ל-8 חודשים לתקופה של 3 שנים, וקנס בין 1,000 ₪ ל-29,200 ₪.

ב"כ המאשימה עתרה להטיל על הנאשמת 1 קנס מרתיע, ועל הנאשם 2 מאסר בפועל לתקופה של 6-8 חודשים, מאסר על תנאי בין 4 ל-8 חודשים למשך שלוש שנים, וקנס בין 4,800 ₪ (סכום הקנס המנהלי המרבי לכל העבירות) לבין 29,200 ₪.

3. ב"כ הנאשמים הגיש אסופת מסמכים לגבי נסיבותיו האישיות ומצבו הכלכלי של הנאשם 2. ב"כ הנאשמים טען כי הנאשמת 1 אינה פעילה מאז חודש יוני 2012, למרות שבאופן פורמלי לא פורקה, והתיק במע"מ נסגר, למעט החובות.

ב"כ הנאשמים טען כי למרות הדחיות שניתנו בתיק זה, למרבה הצער, הנאשם 2 לא הצליח לגייס את הכסף, בגלל מצבו הכלכלי ומצבו הבריאותי.

ב"כ הנאשמים טען לגבי הנסיבות האישיות של הנאשם 2 - הינו בן 58, אזרח נורמטיבי, שירת בצבא, למד, הקים משפחה, התגרש, ושילם את חובותיו כדיון, עד שהחל להסתבך מבחינה עסקית, וצבר חובות גבוהים לשוק האפור.

ב"כ הנאשמים טען כי הנאשם 2 הינו נכה בשיעור של 100%, סובל מבעיות בלב, ברגלים, ובעיניים, מצבו הכלכלי

קשה, אין לו חשבון בנק, והוא לא מצליח למצוא עבודה.

ב"כ הנאשמים עתר להסתפק בהטלת מאסר על תנאי על הנאשם 2, ולחלופין, מאסר בדרך של עבודות שירות.

ב"כ הנאשמים טען כי מדובר בעבירת עוון, שבמהותה היא עבירה טכנית. כל העבירות נשוא כתב האישום מקורן באותה הסתבכות כלכלית, ויש להטיל עונש כולל ולא עונש נפרד על כל עבירה.

ב"כ הנאשמים טען המחדלים הוסרו באופן חלקי, מתוך 8 דוחות - 4 דוחות הוגשו באיחור, מהם 2 דוחות שולמו ו-2 דוחות הוגשו כדוחות אפס.

ב"כ הנאשמים טען כי המניע לביצוע העבירות לא היה בצע כסף או זדון אלא מצב כלכלי, וכי זוהי המעידה הראשונה של הנאשם 2 בעבירה על חוק המע"מ, כשהרשעה הקודמת היא בעבירת מס הכנסה.

ב"כ הנאשמים טען כי הענישה צריכה להיות ענישה אינדיווידואלית, ורף הענישה שונה לחלוטין ונמוך מזה לו טענה ב"כ המאשימה - ונע בין מאסר על תנאי וקנס, התחייבות ושל"צ ועד שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות, והפנה לפסיקה.

לאור הנסיבות לקולא, ב"כ הנאשמים עתר להשית על הנאשם 2 עונש צופה פני עתיד, ולחלופין, להשית עליו תקופה מינימאלית של עבודות שירות, וקנס מתון ובתשלומים. לגבי הנאשמת 1, היות ואינה פעילה, עתר להטיל עליה קנס סמלי.

הנאשם 2 טען כי בתקופה האחרונה הוא מצוי בלחצים קשים מהאנשים להם הוא חייב כספים, נתמך על ידי המל"ל, ומתגורר בדירה שכורה.

דין והכרעה

4. הנאשמים עומדים לדין על אי הגשת 8 דוחות מע"מ במועד, במהלך תקופה של כשנתיים. 4 דוחות מע"מ מבין דוחות אלו הוגשו באיחור, 4 דוחות לא הוגשו, ונותר חוב לשלטונות מע"מ.

בפסיקה נקבע כי כל אירוע של אי הגשת דו"ח הינו אירוע העומד בפני עצמו ומתבצע בזמן נתון, ואין בדמיון בין הפעולות המתבצעות בעת הגשת כל דו"ח ודו"ח במועדו, בכדי לגרום לפעולות נפרדות אלו להפוך לכדי מקשה אחת - רע"פ 5953/08 **עתאמלה נ' מדינת ישראל** (22.10.08).

5. עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה בקופה הציבורית ופגיעתן העקיפה בכיסו של האזרח ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס (רע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.13)).

הערך המוגן בעבירות מס בכלל הוא השיטה הפיסקלית שהחברה אימצה כחלק מהמדיניות הכלכלית והחברתית שלה, לרבות שיטת המיסוי, במטרה להבטיח חלוקת נטל שוויונית וצודקת:

"המס נתפס כנטל המוטל על הציבור כולו, שכל אחד מהיחידים המרכיבים אותו - צריך לשאת בחלקו היחסי הצודק. עבריון מס - כך רואה אותו הציבור לפי ההנחה של קובעי מדיניות הענישה - מנסה להשתמט מחלקו בנטל ועל ידי כך להטילו על שכם היחידים האחרים, שאצלם הציות לחוקי מס, מרצונם או מתוך כורח, הוא נורמה מקובלת" (ג' עמיר, עבירות מס, עמ' 88).

מערכת המס מיועדת לאפשר לממשלה לפעול לקיום צרכי הביטחון, החינוך, הבריאות, הרווחה ועוד, ולקדם ערכים חברתיים ראויים. זהו הערך המוגן בעבירות המס."

ע"פ (מחוזית"א) 71687/02 **יצחק עייני ואח' נ' מדינת ישראל** (1.4.04).

ב-רע"פ 1875/98 **אורן בנגב - מתכות בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (4) 529, 535, בית המשפט העליון דן בעבירות על סעיף 117(א)(4) וסעיף 117(א)(6) לחוק המע"מ, וקבע -

"עבירות אלה נועדו למנוע פגיעה בקופה הציבורית. אי-הגשת דוחות במועד משמעותה שימוש פרטי בכספי הציבור. אי-רישום במועד משמעותו אי-תשלום מס וכן ניכוי שלא כדין של מס תשומות על חשבון הציבור. אי-דיווח במועד ואי-רישום במועד הם גם אמצעים להשתמטות ממס. לאור כל זאת בולט האופי השלילי שבהתנהגות שמהווה את העבירות. העונש בצדן - שנת מאסר - אינו קל כלל ועיקר, ויש בו כדי להשליך על אפיון כעבירות של מחשבה פלילית."

עם זאת, כפי שציין בית המשפט העליון בתיק הנ"ל, העבירה על סעיף 117(א)(6) לחוק המע"מ נקבעה כעבירה מינהלית לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985.

מידת הפגיעה באינטרסים החברתיים המוגנים במקרה דנן הינה משמעותית, שכן, לפחות מחצית המחדלים לא הוסרו.

6. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות - במקרה שבפני, הנאשם 2 היה מנהל פעיל של הנאשמת 1, מדובר ב-8 עבירות, שהעונש הקבוע בחוק בגין כל עבירה הוא שנת מאסר, והעבירות נפרסו על פני תקופה של שנתיים. 4 דוחות מבין 8 הדוחות הוגשו באיחור, ו-4 דוחות לא הוגשו ונותר חוב בגינם. הנזק שנגרם לקופת המדינה הוא בסכום נומינלי של 72,715 ₪, והחוב שריר וקיים.

7. הענישה הנהוגה - אתייחס להלן למספר מקרים דומים שנדונו בפסיקה -

ב-עפ"ג **37359-08-13 אגף המכס מע"מ רמלה נ' דניארוב (28.1.14)** - דובר בחמש עבירות של אי הגשת דוח במועד לשלטונות המע"מ, מתוכם דוח אחד הוגש באיחור.

באותו מקרה, סכום המחדל לו טענה המאשימה היה 65,129 ₪, הנאשמת טענה לסכום של 25,000 ₪, והמחלוקת נותרה שרירה וקיימת.

הנאשמת הייתה אם ל-3 ילדים, ומאחר שלא עמדה בתשלומי המשכנתא, הבנק מימש את דירתה, היא הייתה בהליכי פש"ר וניתן נגדה צו כינוס נכסים.

העונש שהוטל על הנאשמת כלל מאסר על תנאי, קנס והתחייבות. לבית המשפט המחוזי הוגש ערעור על קולת העונש. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, לאור הנסיבות האישיות של הנאשמת, אך קבע כי מתחם הענישה בנסיבות של מקרה כזה הוא ברף התחתון מאסר על תנאי וברף העליון שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

פסק דין זה נזכר ב-ת"פ (שלום-רמלה) 29210-12-12 **מע"מ רמלה נ' אהרן סויסה (9.3.14)**, אליו הפנה ב"כ הנאשמים.

הפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה, כפי שנזכרה לעיל - ע"פ 522/82 **סעיד עזאם נ' מדינת ישראל** ו- רע"פ 1744/97 **סרוסי יעקב נ' מדינת ישראל**, אף שעניינה ענישה בעבירות מס, ונקבע בה כי מצב רפואי קשה לא ישמש מגן מפני מאסר בפועל, הרי שבאותם מקרים נדונו עבירות מס אחרות וחמורות יותר מהעבירות במקרה דנן, ולכן, לא ניתן ללמוד מהם על הענישה ההולמת את המקרה הנדון.

יש לאבחן את הפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשמים, בה נכללו מקרים שבהם בית המשפט הסתפק בהטלת עונשי מאסר על תנאי וקנסות או הטיל עונשי מאסר בדרך של עבודות שרות לתקופה קצרה, מאסר על תנאי וקנסות.

מאחר שב"כ הנאשמים הפנה ל-24 פסקי דין, לא אתייחס לכל אחד ואחד מהם, אלא רק לחלק מאותם מקרים בהם לא הוטל רכיב מאסר ובאופן כללי -

בחלק מהמקרים הללו כל המחדלים הוסרו והצדדים הגיעו להסדר טיעון - כך למשל ת"פ (שלום-רמלה) 29210-12-12 **מע"מ רמלה נ' אהרן סויסה (9.3.14)** ו-ת"פ (שלום-רמלה) 718-07-11 **מע"מ רמלה נ' יוסף מערבי ביסמוט (29.1.13)**.

בחלק מהמקרים הללו הוסרו המחדלים ושולם מלוא קרן החוב - כך למשל ת"פ (שלום-רמלה) 2596/08 **מע"מ רמלה נ' גאן בלינסון (6.12.10)**.

ב-ת"פ (שלום-רמלה) 23167-10-12 **מדינת ישראל נ' חמדת הטבע בע"מ ואח' (10.11.13)** הצדדים הגיעו להסדר לפיו המאשימה התחייבה שלא לעתור למאסר בפועל או למאסר בדרך של עבודות שירות.

באותו גזר דין בית המשפט פירט פסיקה שניתנה בעבירות של אי הגשת דוחות (סעיף 17 לגזר הדין). אתייחס לשני מקרים שנזכרו שם, שכן מספר הדוחות שלא הוגשו במועד דומה למספר הדוחות שלא הוגשו במועד במקרה דנן -

רע"פ 5953/08 **עתאמלה נ' מדינת ישראל** (22.10.08) - הנאשם הורשע ב-8 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד ואחריות מנהלים, ונדון ל-7 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס של 30,000 ₪. ערעורו של הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות הערעור שהגיש לבית המשפט העליון.

רע"פ 3873/07 **בושנאק נ' מדינת ישראל** (17.10.07) - הנאשם הורשע ב-10 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד, וסכום קרן החוב עמד על 70,000 ₪. בית משפט השלום גזר על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי, ולא הטיל קנס. הנאשם הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי, וכן שילם 60,000 ש"ח על חשבון חובו. המאשימה הסכימה להקל בעונש המאסר ל-6 חודשי עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע כי אין להקל בעונש המאסר לאור העובדה שלא הוטל קנס. בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

8. לאור כל האמור לעיל, אני סבורה כי מתחם הענישה ההולם את המקרה דנן בו לא הוגשו 8 דוחות מע"מ במועד, המחדלים הוסרו באופן חלקי, ולאור יתר נסיבות ביצוע העבירות, הינו לגבי הנאשמת 1 קנס, ולגבי הנאשם 2 מאסר שנע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שרות ועד 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, וקנס שנע בין 8,000 ₪ ל-30,000 ₪.

9. הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות - בגזירת עונשם של הנאשמים יש להביא בחשבון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות -

הנאשמת 1 הגישה בקשה לסגירת תיק מע"מ, ומ-15.7.12 סווג התיק במע"מ כלא פעיל.

הנאשם 2 בן 58 שנים, בעל עבר פלילי הכולל הרשעה אחת בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד לשלטונות מס הכנסה משנת 2007, בגינה הורשע בשנת 2012 והושת עליו מאסר על תנאי וקנס.

הנאשם 2 גרוש, וצורף פסק דין של בית הדין הרבני משנת 2005, לפיו על הנאשם לשלם מזונות חודשיים לילדו והוצאות רפואיות חריגות, אולם, מאחר שבאותו מועד הילד היה בן 15 שנים, ספק אם חיוב זה עדיין בתוקף. הנאשם 2 צירף חוזה שכירות לדירה במלון כרמל בנתניה, ובקשה שהגיש למשרד השיכון לסיוע בשכר דירה.

הנאשם 2 סובל מבעיות בריאות שונות ומקבל קצבת נכות מהמל"ל. לנאשם 2 חובות לנושים שונים בתיקי הוצאה לפועל בסכומים גבוהים.

עם זאת, כפי שפסקו בתי המשפט, אין לפרט זכות לבסס את המשך פעילותו העסקית על כספים שאינם שייכים לו, ולכן לא תעמוד לנאשם הטענה כי העיכוב בהעברת כספי המיסים נבע ממצוקה כלכלית קשה, אשר הותירה בפניו

בחירה בין העברת כספי המיסים, שאינם שייכים לו, לבין קריסתו הכלכלית.

עוד נפסק כי בעבירות המס שיקולי ההרתעה גוברים על נסיבותיו האישיות של הנאשם העומד לדין, אף אם אינם מאיינים אותו.

כמו כן, יש לקחת בחשבון לזכות הנאשמים את העובדה שהם הודו במיוחס להם וחסכו זמן שיפוטי יקר.

סוף דבר

10. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים שלהלן:

הנאשמת 1 -

קנס בסך של 1,000 ₪ לתשלום עד 1.6.14.

הנאשם 2 -

א. מאסר לתקופה של 6 חודשים, אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות, החל מיום 22.6.2014 ב"שוים" עמותה לשיקום תעסוקתי, רחוב המסגר 43 נתניה, חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה יומיות. בערבי חג וחול המועד הנאשם יועסק במקום העבודה וגם אם לא עבד באותו יום, בין אם מסיבותיו ובין אם בגלל שהמקום סגור, יחויב ביום עבודה מלא.

הובהר לנאשם, כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח וביקורות הפתע, וכל הפרה בעבודות השירות או אי עמידה בנהלים או ביצוע עבירות נוספות, יביאו להפסקה מנהלית וריצוי העונש במאסר ממש.

על הנאשם להתייצב בתאריך 22.6.14 בשעה 08:00 לצורך קליטה והצבה בפני המפקח על עבודות השירות במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות השירות בעיר רמלה.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום הנאשם לא יעבור כל עבירה על חוק מס ערך מוסף.

ג. קנס בסך של 12,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.7.14 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

לא ישולם תשלום מתשלומי הקנס במועדו או במלואו, יעמוד מלוא הקנס או יתרתו לפירעון מידי.

על הנאשמים לפנות למזכירות בית המשפט ולקבל לידיהם שוברים לתשלום הקנסות.

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי מרכז - לוד.

המזכירות תשלח עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות בשב"ס.

ניתן והודע היום כ"ב אייר תשע"ד, 22/05/2014 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נוה, שופטת